

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

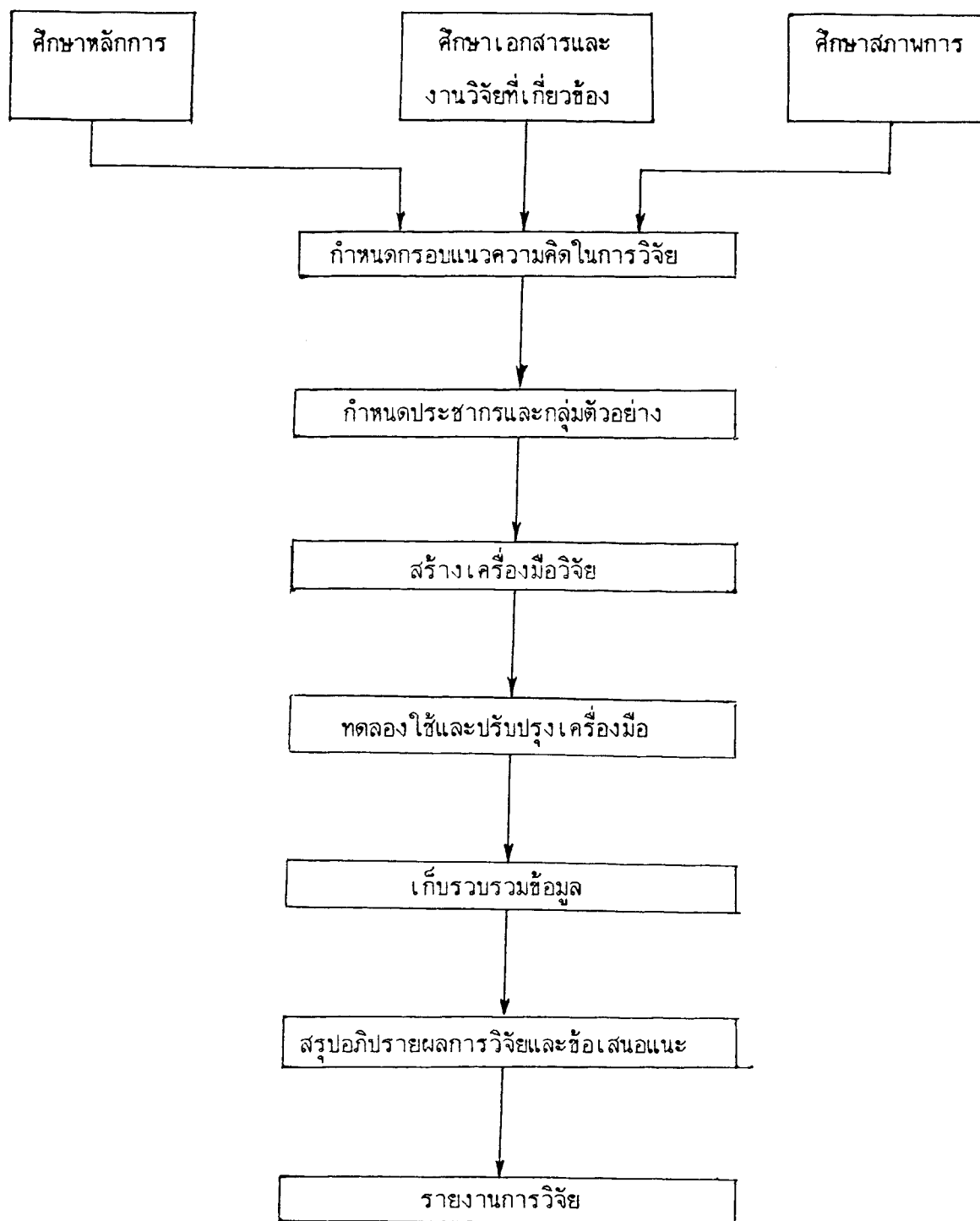
ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การทดลองเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวางแผนการวิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยเกี่ยวกับขวัญกำลังใจ จากเอกสารตำราทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขวัญกำลังใจ
- 2) กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือ โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก
- 5) ทดลองใช้และปรับปรุงเครื่องมือ
- 6) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 7) วิเคราะห์ข้อมูล
- 8) สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ
- 9) รายงานผลการวิจัย

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ผู้ช่วยวิชาการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 จังหวัด 242 อำเภอ จำนวน 242 คน ในอำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามบัญชีอัตรากำลังบุคลากร สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค ปีงบประมาณ 2533

2) กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ที่	รายชื่อจังหวัด	จำนวนประชากรในอำเภอขนาด			รวม
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1	กาฬสินธุ์	7	5	2	14
2	ขอนแก่น	9	9	2	20
3	ชัยภูมิ	6	7	-	13
4	นครพนม	4	5	1	10
5	นครราชสีมา	11	8	4	23
6	บุรีรัมย์	6	8	-	14
7	มหาสารคาม	7	2	-	10
8	มุกดาหาร	1	4	2	7
9	ยโสธร	5	3	-	8
10	ร้อยเอ็ด	10	5	-	15
11	เลย	5	4	2	11
12	ศรีสะเกษ	7	5	3	15
13	สกลนคร	4	9	3	15
14	สุรินทร์	7	5	1	13
15	หนองคาย	6	3	2	11

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (ต่อ)

ที่	รายชื่อจังหวัด	จำนวนประชากรในอำเภอขนาด			รวม
		ใหญ่	กลาง	เล็ก	
16	อุดรธานี	11	10	–	21
17	อุบลราชธานี	14	7	1	22
	รวม	120	99	23	242

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ บัญชีอัตรากำลังบุคลากร สังกัด
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค ปีงบประมาณ 2533

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามซึ่งผู้กำลังใจของผู้ช่วยศึกษาธิการ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะบอกให้ทราบถึงตัวแปรอิสระดังต่อไปนี้

- (1) ขนาดของอำเภอที่ดำรงตำแหน่ง
- (2) อายุราชการ
- (3) ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งหน้าที่

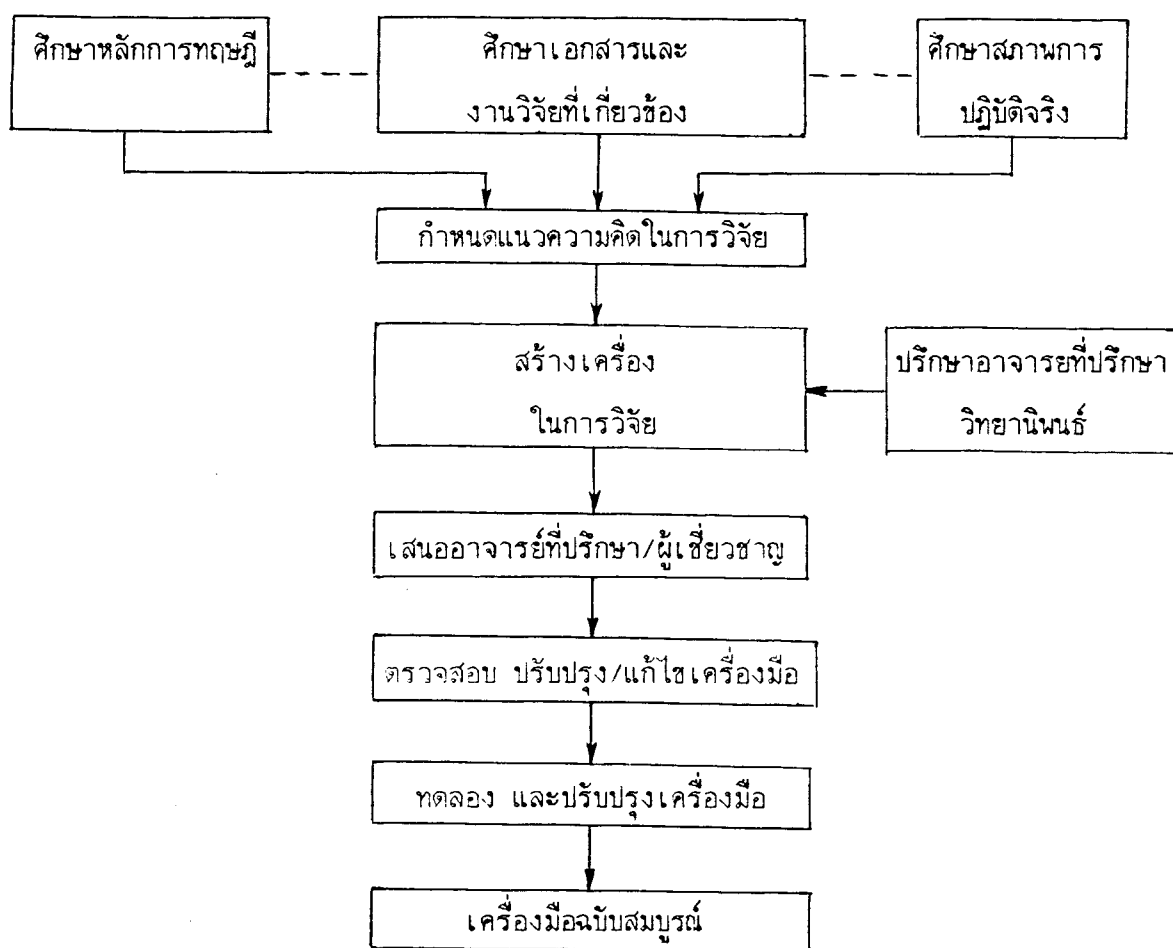
2) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อความที่ใช้วัดระดับขวัญกำลังใจของ
ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท
(Likert) (ประยูร, 2532) ซึ่งมีคำถามครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวกับขวัญกำลังใจทั้ง 6 ประการคือ

- (1) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน
- (2) ความรู้สึกรับผิดชอบในหน้าที่
- (3) ความรู้สึกประสบผลสำเร็จ

- (4) ความรู้สึกมั่นคงในการทำงาน
- (5) ความรู้สึกพอใจในการทำงาน
- (6) ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน

3.3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

คุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา และการวิจัยจำนวน 8 ท่าน (ดูรายนามในภาคผนวก) ทำการตรวจสอบเพื่อพิจารณาปรับปรุง ให้เหมาะสมทั้งในด้านเนื้อหาและภาษา ตลอดจนพิจารณาด้วยว่าในแต่ละตอนแต่ละด้านขององค์ ประกอบของชวัญกำลังใจ ข้อกระทงใดบ้างที่เป็นไปในทางพึงประสงค์ (Positive) และไม่พึง ประสงค์ (Negative) เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำแบบสอบถามทั้งหมดมา ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามขึ้นใหม่ เพื่อนำไปทดลองใช้และหาค่า สัมประสิทธิ์ของความเที่ยง (Reliability)

3.4 การทดลองใช้เครื่องมือ

นำเครื่องมือที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างของประชากร ผู้ช่วยวิชาการอำเภอ/ กิ่งอำเภอในจังหวัดภาคเหนือ สุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive) อำเภอที่อยู่ตาม เส้นทางหลวงแผ่นดินผ่านจังหวัดน่านโลก สุโขทัย ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ เชียงรายและพะเยา จำนวน 30 อำเภอ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (r_∞) ของ Cronbach (ประยูร : 2532)

$$r_\infty = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ K = จำนวนข้อทั้งหมดในแบบสอบถาม

S_1^2 = ความแปรปรวนของข้อสอบแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

ปรากฏว่าได้ระดับความเที่ยงเท่ากับ 0.95

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วนด้วยตนเอง และได้ส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2533 จากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ตอบและ ใช้ได้จำนวน 97.52 %

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ทุกฉบับตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายความว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกเห็นด้วยต่อสถานการณ์นั้น ๆ สูงมาก หรือบ่อยมากหรือมากที่สุด

คะแนน 4 หมายความว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกเห็นด้วยต่อสถานการณ์นั้น ๆ สูงหรือ บ่อยหรือมาก

คะแนน 3 หมายความว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกเห็นด้วยต่อสถานการณ์นั้น ๆ ปานกลาง หรือพอประมาณ

คะแนน 2 หมายความว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกเห็นด้วยต่อสถานการณ์นั้น ๆ ต่ำหรือ บางครั้งหรือน้อย

คะแนน 1 หมายความว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกเห็นด้วยต่อสถานการณ์นั้น ๆ ต่ำมาก หรือนาน ๆ ครั้ง หรือน้อยที่สุด

2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติดังนี้

(1) ใช้ร้อยละวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 คือสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปร ขนาดอำเภอ อายุราชการ และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

(2) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อทราบระดับความพึงพอใจของผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ ตามปัจจัยขององค์ประกอบของวิทยุกำลังใจโดยส่วนรวมเป็นรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความจากค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีวิทยุกำลังใจอยู่ในระดับต่ำมาก
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีวิทยุกำลังใจอยู่ในระดับต่ำ
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีวิทยุกำลังใจอยู่ในระดับปานกลาง
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีวิทยุกำลังใจอยู่ในระดับสูง
4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีวิทยุกำลังใจอยู่ในระดับสูงมาก

(3) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้สึกที่เกี่ยวกับองค์ประกอบขวัญกำลังใจของผู้ช่วยศึกษาริการอำเภอ ตามตัวแปรหลักทั้ง 3 ตัวแปร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การทดสอบค่า F (F-test) และการทดสอบค่า t (t-test)